U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený dle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Petra Příhody, JUDr. Romana Fialy, JUDr. Pavla Pavlíka, JUDr. Karla Podolky, a JUDr. Marie Žiškové, rozhodl o návrhu **Českého telekomunikačního úřadu**, se sídlem Praha 9, Sokolovská 219 (adresa pro doručování: poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025), na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Obvodním soudem pro Prahu 5**, a dalších účastníků sporu vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 5 pod sp. zn. 4 C 60/2008, o zaplacení 2100 Kč s příslušenstvím: žalobkyně: **UPC Česká republika, a. s.**, se sídlem Praha 4, Závišova 5, zastoupená JUDr. Janem Veverkou, advokátem AK Novotný & Partner, se sídlem Praha 2, Londýnská 59, a žalované **V. H.**,

takto:

I. **Příslušný** vydat rozhodnutí ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 5 pod sp. zn. 4 C 60/2008, o zaplacení smluvní pokuty za nevrácení zapůjčeného zařízení v částce 2100 Kč s příslušenstvím, **je** soud.

II. Usnesení Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 28. 5. 2008, čj. 4 C 60/2008 - 11, **se zrušuje**.

Odůvodnění:

Návrhem doručeným dne 2. 6. 2009 zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, se Český telekomunikační úřad domáhal, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc vzniklý ve smyslu § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb. mezi ním a Obvodním soudem pro Prahu 5 ve věci žaloby vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 4 C 60/2008 týkající se zaplacení 2100 Kč s příslušenstvím.

Z předloženého soudního spisu vyplynuly následující skutečnosti:

Žalobkyně uzavřela s žalovanou dne 13. 11. 2005 smlouvu č. 12169699, jejíž nedílnou součástí byly Všeobecné podmínky pro poskytování veřejné telekomunikační služby šíření televizních nebo rozhlasových signálů po vedení a v souladu se smlouvou zapůjčila žalované technické zařízení pro poskytování služeb. Jelikož žalovaná porušila svou povinnost vrátit vypůjčené zařízení do sedmi dnů od ukončení smluvního vztahu,

žalobkyně ji vyzvala k zaplacení jednorázové smluvní pokuty ve výši 2100 Kč (odpovídající ceně nevráceného zařízení). Vzhledem k tomu, že žalovaná výše specifikovanou pohledávku neuhradila ani po výzvě upomínkou, podala žalobkyně u Obvodního soudu pro Prahu 5 návrh na vydání platebního rozkazu, jímž měla být žalované uložena povinnost zaplatit uvedenou částku spolu se smluvní pokutou ve výši 0,1 % z dlužné částky za každý den prodlení do zaplacení a dále nahradit náklady soudního řízení.

Obvodní soud pro Prahu 5 usnesením ze dne 28. 5. 2008, čj. 4 C 60/2008 - 11, řízení zastavil s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Českému telekomunikačnímu úřadu. V odůvodnění uvedl, že dodávka televizních programů prostřednictvím satelitního signálu je službou elektronických komunikací ve smyslu § 2 odst. n) zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). Rozhodovat o nárocích plynoucích z porušení povinnosti platit cenu za tuto službu proto podle § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích přísluší Českému telekomunikačnímu úřadu.

Český telekomunikační úřad poté podal návrh zvláštnímu senátu k rozhodnutí negativního kompetenčního sporu. Navrhovatel se domnívá se, že jeho pravomoc je dána pouze v případě sporů o otázkách souvisejících se samotným poskytováním služeb elektronických komunikací, eventuelně o ujednáních na ně úzce navazujících; ujednání o povinnosti zaplatit smluvní pokutu za navrácení zapůjčeného zařízení přitom takovým ujednáním není. Jedná se o soukromoprávní vztah ze smlouvy o výpůjčce uzavřené dle občanského zákoníku. Vzhledem k tomu, že povinnost zaplatit smluvní pokutu je akcesorickým závazkem k závazku hlavnímu, tj. k povinnosti vrátit zapůjčené zařízení, k rozhodování o této věci je příslušný soud. Tento názor již ostatně zvláštní senát vyslovil v usnesení ze dne 9. 9. 2008, čj. Konf 27/2008 - 7.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním úřadem a obecným soudem ohledně zaplacení částky 2100 Kč s příslušenstvím se zvláštní senát řídil následující úvahou:

S účinností od 1. 1. 2003 se postupuje při kladných nebo záporných kompetenčních sporech o pravomoc nebo věcnou příslušnost vydat rozhodnutí podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů.

Smluvní pokuta je soukromoprávním institutem, jde o způsob zajištění závazku, jehož účelem je zpravidla peněžitá transakce za porušení nebo nesplnění smluvní povinnosti (§ 544 odst. 1 občanského zákoníku). Při posuzování pravomoci k rozhodování sporů na úseku elektronických komunikací, jejichž předmětem je právě nárok na smluvní pokutu, je nutné se zabývat povinností, která byla porušena. Vztah mezi porušenou povinností a nárokem na smluvní pokutu je totiž vztahem mezi příčinou a následkem, nelze je tedy posuzovat odděleně. Porušení povinnosti je základní podmínkou pro stanovení, zda existuje nárok na smluvní pokutu. O smluvní pokutě bude tedy rozhodovat ten orgán, který je příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti, na jejímž základě vznikl nárok na smluvní pokutu.

Zákon o elektronických komunikacích rozdělil působnost ve vykonávání státní správy v oblasti elektronických komunikací mezi Ministerstvo průmyslu a obchodu a Český telekomunikační úřad (§ 3 a § 105 a násl. zákona o elektronických komunikacích). Podle ustanovení § 108 odst. 1 písm. g) tohoto zákona rozhoduje ve sporech, stanoví-li tak tento zákon, Český telekomunikační úřad. Podle § 129 odst. 1 věta prvá zákona rozhoduje Český telekomunikační úřad spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem, popřípadě uživatelem na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě.

Komunikačními činnostmi podle § 7 zákona o elektronických komunikacích jsou a) zajišťování sítí elektronických komunikací, b) poskytování služeb elektronických komunikací, c) provozování přístrojů.

Podle § 2 písm. k) cit. zák. se rozumí veřejnou telefonní sítí síť elektronických komunikací, která slouží k poskytování veřejně dostupných telefonních služeb a která umožňuje mezi koncovými body sítě přenos mluvené řeči, jakož i jiných forem komunikace, jako je faksimilní a datový přenos.

Podle § 2 písm. n) cit. zák. je službou elektronických komunikací služba obvykle poskytovaná za úplatu, která spočívá zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací, včetně telekomunikačních služeb a přenosových služeb v sítích používaných pro rozhlasové a televizní vysílání a v sítích kabelové televize, s výjimkou služeb, které nabízejí obsah prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací nebo vykonávají redakční dohled nad obsahem přenášených sítěmi a poskytovanými službami elektronických komunikací; nezahrnuje služby informační společnosti, které nespočívají zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací.

V posuzovaném případě je proto nutné rozlišit, za jaké porušení povinnosti nárok na smluvní pokutu vznikl. Pokud by se jednalo o porušení povinnosti vyplývající ze smlouvy mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem, ve které si tyto subjekty dohodly smluvní pokutu pro případ, že účastník neuhradí cenu za poskytnutou službu, pak by k rozhodování o smluvní pokutě byl příslušný Český telekomunikační úřad. Neuhrazení ceny za poskytnuté služby je porušením zákona o elektronických komunikacích a nárok na smluvní pokutu s tímto porušením přímo souvisí. V tomto případě by zvláštní senát potvrdil názor obvodního soudu, tedy že je k rozhodování příslušný správní orgán.

Předmětem řízení v této věci je však smluvní pokuta za porušení povinnosti vrátit zapůjčené zařízení poté, co byla smlouva ukončena. Výpůjčka věci je soukromoprávním vztahem a příslušný k rozhodování o smluvní pokutě plynoucí z porušení povinností vztahujících se k výpůjčce je tedy soud. Obdobnou otázkou se již zvláštní senát zabýval v usnesení ze dne 13. 10. 2005, čj. Konf 99/2004 - 5 (publikováno pod č. 1478/2008 Sb. NSS), podle kterého *„spor o nároky plynoucí z porušení povinnosti vypůjčitele vrátit zařízení sloužící*

k přijímání signálu digitálního satelitního vysílání, které mu osoba vykonávající komunikační činnost coby půjčitel předala v návaznosti na uzavření smlouvy o poskytování služby elektronických komunikací, není sporem týkajícím se povinností uložených zákonem č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, nebo na jeho základě, o němž by měl rozhodovat Český telekomunikační úřad (§ 129 odst. 1 tohoto zákona), nýbrž sporem vyplývajícím ze soukromoprávního vztahu. Rozhodnout o takovém sporu proto přísluší soudu (§ 7 odst. 1 o. s. ř.)."

Zvláštní senát nezpochybňuje, že bez zapůjčeného zařízení by nebylo možné provozovat služby na základě zákona o elektronických komunikacích; to ovšem z výpůjčky přijímacího zařízení nečiní službu elektronických komunikací. Přestože k výpůjčce došlo v souvislosti s uzavřením smlouvy o poskytování služby elektronických komunikací, rozhodování o smluvní pokutě vyplývající z porušení povinnosti vrátit vypůjčené zařízení zákon o elektronických komunikacích nesvěřuje Českému telekomunikačnímu úřadu, a proto tato věc patří do příslušnosti soudů. Zvláštní senát tedy rozhodl, že věc, týkající se zaplacení smluvní pokuty za nevrácení zapůjčeného zařízení s příslušenstvím, projedná a rozhodne soud (§ 9 odst. 1 o. s. ř.).

Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 28. 5. 2008, čj. 4 C 60/2008 - 11, a odstranil tak překážku věci rozhodnuté.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále bude tedy Obvodní soud pro Prahu 5 pokračovat v původním řízení o podané žalobě.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 30. června 2009

JUDr. Michal Mazanec
předseda zvláštního senátu